

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-6518 din 24.10. 2019
La nr. 15/5673 din 10.10.2019

**Ministerul Sănătății, Muncii și
Protecției Sociale**

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea articolului 1 din Legea nr.121/2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație.

Anexă:

Raportul de expertiză anticorupție – 2 file.

Director

Ruslan FLOCEA

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO19/6100 din 24.10.2019

la proiectul de lege pentru modificarea articolului 1 din Legea nr.121/2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*

- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Autorul proiectului a informat publicul referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie la data de 29.07.2019.

Totodată, se stabilește că proiectul și nota informativă pentru consultare publică nu au fost plasate pe pagina web oficială a Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale: www.msmps.gov.md, nefiind respectat termenul de 10 zile lucrătoare pentru ca părțile interesate să poată prezenta sau expedia recomandări asupra proiectului.

În consecință, se constată omiterea unei etape esențiale a procesului de asigurare a transparenței de elaborare a deciziilor, statuată la art.8 lit.a) din Legea nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin urmare, având în vedere că autorul nu a asigurat informarea publicului referitor la consultarea publică a proiectului, se constată respectarea parțială a rigorilor de transparență decizională.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, autorul susține că: „*proiectul prevede extinderea categoriei de beneficiari din rândul victimelor reabilitate ale represiunilor politice din perioada anilor 1917-1990, care vor beneficia de alocații lunare de stat, prin excluderea condiționalității „ indiferent de faptul dacă sunt sau nu beneficiari de pensii ori alocații sociale de stat”*”.

Analizând normele elaborate și nota informativă, se constată că proiectul a fost elaborat în scopul implementării deciziei Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurării egalității nr.30/19 din 06.06.2019, în vederea eliminării situațiilor discriminatorii pentru victimele reabilitate ale represiunilor politice din perioada anilor 1917-1990.

În urma expertizei efectuate se constată că prevederile proiectului servesc scopului declarat de către autor în nota informativă.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele victimelor reabilitate ale represiunilor politice din perioada anilor 1917-1990 de a beneficia de alocații lunare de stat, indiferent de faptul dacă sunt sau nu beneficiari de pensii ori alocații sociale de stat, astfel, fiindu-le asigurate condiții egale și echitabile tuturor.

Astfel, proiectul promovează interesele unui grup de persoane, însă acestea nu contravin interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

În nota informativă autorul relevă scopul și condițiile ce au impus elaborarea proiectului, principalele prevederi ale proiectului, evidențiază elementele noi ale proiectului, impactul proiectului și prezintă argumente corespunzătoare în conformitate cu Legea nr.100/2017.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară".

Implementarea proiectului presupune cheltuieli financiare. Autorul prezintă în nota informativă, un calcul estimativ și sursele de finanțare la implementarea noilor prevederi. Totodată, se stabilește că în lipsa mijloacelor financiare necesare, există riscul ca proiectul să fie unul declarativ.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;
- g) se evită tautologiile juridice;
- h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul conține reglementări ce se referă la acordarea prestațiilor sociale unei categorii de populație din rândul beneficiarilor de pensii sau de alocații sociale de stat. Astfel, prevederile proiectului, în mod indirect, reglementează activitatea Casei Naționale de Asigurări Sociale și Agenției Naționale de Asistență Socială, entități publice responsabile pentru stabilirea și acordarea prestațiilor sociale.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul are drept scop implementarea deciziei Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurării egalității, nr.30/19 din 06.06.2019. Prin proiect, se propune ca victimele reabilitate ale represiunilor politice din perioada anilor 1917-1990, să beneficieze de alocații lunare de stat, indiferent de faptul dacă sunt sau nu beneficiari de pensii ori alocații sociale de stat.

În cadrul procesului de elaborare a proiectului au fost asigurate parțial rigorile de transparență decizională. Argumentele invocate în nota informativă justifică soluțiile proiectului.

Proiectul este conform interesului public, nu aduce atingere drepturilor fundamentale ale omului și nu conține factori și riscuri de corupție.

24.10.2019

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Dorina GALAMAGA, Inspector principal